

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudců JUDr. Marie Žiškové a JUDr. Zdeňka Kühna v právní věci žalobkyně **RNDr. H. L., CSc.**, zastoupené JUDr. Milošem Tuháčkem, advokátem se sídlem Převrátická 330, Tábor, proti žalovanému **Řediteli Krajského úřadu Jihomoravského kraje**, se sídlem Žerotínovo nám. 3/5, Brno, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného o odvolání žalobkyně ze dne 7. 5. 2005, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 30. 11. 2007, č. j. 29 Ca 176/2005 - 44, o návrhu žalovaného na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

Návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti **s e z a m í t á .**

O d ů v o d n ě n í :

Shora označeným rozsudkem krajský soud zrušil fiktivní rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 5. 2005 a jemu předcházející fiktivní rozhodnutí Krajského úřadu Jihomoravského kraje ze dne 15. 4. 2005 o odepření informací podle § 15 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů. Zároveň krajský soud přiznal žalobkyni náhradu nákladů řízení ve výši 5837,80 Kč.

Rozsudek krajského soudu napadl žalovaný (dále také stěžovatel) včas podanou kasační stížností. Domáhal se, aby Nejvyšší správní soud rozsudek krajského soudu zrušil a žalobu žalobkyně podanou dne 30. 6. 2005 odmítl. Ke své kasační stížnosti žalovaný připojil také žádost o přiznání odkladného účinku podle § 107 s. ř. s.

Žalovaný svou žádost o přiznání odkladného účinku odůvodnil tím, že lhůta 15 dnů podle § 16 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb. běží od doručení zrušujícího rozsudku a žalovaný musí v této lhůtě o domnělém odvolání žalobkyně rozhodnout. V této souvislosti žalovaný odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ve věci sp. zn. 6 A 11/2002. Přitom žalovaný zaslal krajskému soudu spolu se svým vyjádřením k žalobě také příslušný správní spis. Tento nebyl žalovanému dosud vrácen a při postupu krajského soudu podle § 108 s. ř. s. žalovaný neobdrží příslušný správní spis tak, aby mohl v zákonem stanovené lhůtě rozhodnout. To by pro žalovaného znamenalo nenahraditelnou újmu, tedy takovou újmu, která je nenapravitelná, nezvratná a nepoměrně větší, než jaká může odkladem právních následků rozsudku krajského soudu vzniknout jiným osobám. Přiznání odkladného účinku se nedotkne nepřiměřeným způsobem nabytých práv třetích osob a není v rozporu s veřejným zájmem.

Ve svém vyjádření ke kasační stížnosti žalobkyně k návrhu na přiznání odkladného účinku upozornila, že žalovaný měl o žádosti o informace řádně rozhodnout již před více než dvěma lety. Skutečnost, že žalovaný musí poskytnout předmětný správní spis soudu, není dle názoru žalobkyně dostatečným důvodem pro přiznání odkladného účinku. Relevantními podklady jsou pro rozhodnutí žalovaného pouze žádost o informace, kterou žalobkyně podala elektronicky, a žalovaný by ji tak měl mít k dispozici, a případně také odvolání žalobkyně, jehož kopii si může žalovaný z předmětného spisu snadno opatřit. Podle žalobkyně tak žalovanému v rozhodnutí nebrání žádná vážná překážka. Naopak přiznáním odkladného účinku by v daném případě byl žalobkyni opětovně znemožněn výkon práva na informace.

Podle § 107 s. ř. s. nemá kasační stížnost odkladný účinek; Nejvyšší správní soud jej však na návrh stěžovatele (jímž je v této věci žalovaný) přizná, jsou-li k tomu splněny zákonné předpoklady. Těmi jsou podle přiměřeně použitého § 73 s. ř. s. skutečnost, že výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí by pro stěžovatele znamenaly nenahraditelnou újmu, a dále pak to, že přiznání odkladného účinku se nedotkne nepřiměřeným způsobem nabytých práv třetích osob a není v rozporu s veřejným zájmem. Přiznání odkladného účinku kasační stížnosti rozhodnutím Nejvyššího správního soudu má charakter mimořádný, protože soud tu před vlastním rozhodnutím ve věci samé prolamuje právní účinky pravomocného rozhodnutí krajského soudu, případně i správního orgánu. Od stěžovatele, který žádá o přiznání odkladného účinku, se očekává v první řadě tvrzení o tom, že mu v důsledku napadeného rozhodnutí vznikne nenahraditelná újma, a vedle toho též upřesnění, v čem spočívá tato újma a její nenahraditelnost. Možnost vzniku této újmy pak stěžovatel musí též prokázat (srov. č. 87/2004 Sb. NSS).

Stěžovatel v daném případě spatřoval nenahraditelnou újmu v tom, že nebude moci v zákonném termínu rozhodnout, protože nemá k dispozici příslušný správní spis.

V první řadě je třeba uvést na pravou míru tvrzení stěžovatele, že v důsledku zrušujícího rozsudku krajského soudu je nucen rozhodnout o odvolání žalobkyně do 15 dnů od jeho doručení. Svým rozsudkem krajský soud zrušil nejen fiktivní rozhodnutí žalovaného, ale i jemu předcházející fiktivní rozhodnutí krajského úřadu jako orgánu prvního stupně. Správní řízení o žádosti žalobkyně o poskytnutí informací se nabytím právní moci rozsudku krajského soudu vrátilo do fáze po podání žádosti před rozhodnutí krajského úřadu, nikoli do fáze rozhodování o odvolání. V důsledku zrušení prvostupňového rozhodnutí tedy stěžovatel nemá do okamžiku podání nového odvolání proti novému rozhodnutí krajského úřadu o čem rozhodovat.

Jestliže stěžovatel v této souvislosti poukazuje na rozsudek zdejšího soudu ve věci sp. zn. 6 A 11/2002, je třeba připomenout, že v uvedeném případě byla žalovaným správním orgánem Komise pro cenné papíry a proto zdejší soud v uvedeném rozsudku konstatoval, že žalovaná - Komise pro cenné papíry rozhodne v zákonem stanovené lhůtě. Navíc přitom výslovně odkázal na ustanovení § 15 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb. upravující rozhodování o žádosti v prvním stupni.

Nicméně i kdyby se argumentace stěžovatele ohledně nemožnosti rozhodnutí v zákonné lhůtě rozšířila i na rozhodování krajského úřadu jako orgánu prvního stupně,

nelze dospět k závěru, že by v důsledku této nemožnosti rozhodnutí správním orgánům vznikla jakákoli újma, natož taková újma, kterou soudní řád správní označuje za nenahraditelnou, a žalovaný považuje za „nenapravitelnou, nezvratnou, a nepoměrně větší, než jaká může přiznáním odkladného účinku vzniknout jiným osobám“.

Zruší-li krajský soud rozhodnutí správního orgánu včetně rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, je povinností správního orgánu prvního stupně pokračovat v řízení a řídit se přitom závazným právním názorem vyjádřeným v pravomocném soudním rozhodnutí. Pro účely svého rozhodování je také povinen opatřit si nezbytné podklady.

Nejvyšší správní soud se zcela ztotožňuje s žalobkyní v tom, že základním podkladem pro rozhodování správního orgánu prvního stupně je především její žádost o poskytnutí informace. Bez ohledu na to, zda správní orgán prvního stupně ve skutečnosti má k dispozici elektronickou zprávu, již žalobkyně svou žádost podala, či nikoli, musí zdejší soud konstatovat, že tomuto správnímu orgánu nic nebránilo, aby si prostřednictvím žalovaného, který je ve smyslu § 69 a § 105 odst. 1 s. ř. s. účastníkem řízení o žalobě a o kasační stížnosti, pro účely svého rozhodování ze správního spisu připojeného ke spisu krajského soudu kopii žádosti o informace opatřil.

Ze soudního spisu je zcela zřejmé, že správní orgány žádný úkon v tomto směru neučinily a ve výsledku žalovaný pouze ke kasační stížnosti připojil žádost o přiznání odkladného účinku.

Pokud jde o další části správního spisu, je zřejmé, že správní orgány si mohly pro účely svého rozhodování na omezenou dobu od krajského soudu správní spis vyžádat, případně (obzvláště s ohledem na skutečnost, že předmětný správní spis není nijak objemný) požádat krajský soud o pořízení jeho kopie.

Konečně Nejvyšší správní soud musí dát žalobkyni za pravdu také v tom, že přiznání odkladného účinku v dané věci by zcela zjevně mělo nepříznivé dopady pouze do jejího práva na svobodný přístup k informacím. Jestliže žalobkyně svou žádost o poskytnutí informací podala již v roce 2005, a krajský soud rozhodl tak, že rozhodnutí správních orgánů obou stupňů v dané věci byla fiktivní, tedy že tyto správní orgány o žádosti žalobkyně *de facto* nerozhodly vůbec, pak by jakýkoli další odklad jejich rozhodování (navíc způsobený jejich pasivním přístupem při opatřování podkladů) vedl k popření Listinou základních práv a svobod zaručeného práva žalobkyně na svobodný přístup k informacím a s ním související soudní ochrany.

(Na výše uvedených závěrech nic nemění ani skutečnost, že v nyní souzené věci je předmětem rozhodování Nejvyššího správní soudu o kasační stížnosti také otázka, zda ve smyslu § 16 odst. 2 zákona č. 106/1999 Sb. je orgánem příslušným k rozhodování o odvolání proti rozhodnutí krajského úřadu ředitel krajského úřadu nebo hejtman kraje. Ostatně žalovaný ani tuto skutečnost jako důvod přiznání odkladného účinku neuplatňoval.)

S ohledem na shora uvedené Nejvyšší správní soud návrh žalovaného na přiznání odkladného účinku zamítl; pro nadbytečnost se pak již nezabýval tím, zda by ve věci byly splněny ostatní zákonné předpoklady ve smyslu § 73 odst. 2 s. ř. s.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. dubna 2008

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu